

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

4/724/16.05.2023

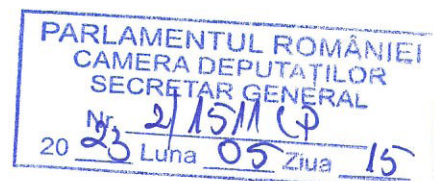
Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1134A/2023

Domnului
Ion-Marcel CIOLACU
Președintele Camerei Deputaților

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România și deputați neafiliați, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice. (PL-x/43/2023)

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 29 mai 2023 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 14 iunie 2023.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

Marian ENACHE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1134A/2023

ROMANIA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ

NR. 3240 / 11 MAY 2023

ORA 16⁰⁰

Parlamentul României
Camera Deputaților
Secretar general

București, 11.05.2023
Nr. 2/4837

Domnului

Marian ENACHE
Președintele Curții Constituționale

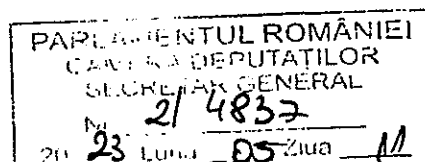
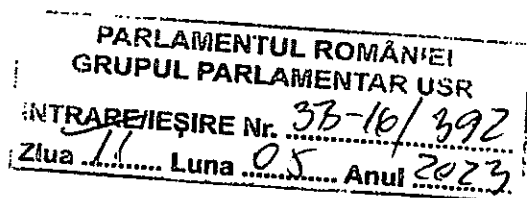
Stimate domnule Președinte,

În temeiul dispozițiilor art.27 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă transmitem alăturat sesizarea formulată de deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România și de deputați neafiliați asupra Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice (PLX.143/2023).

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

SILVIA-CLAUDIA MIHALCEA

Parlamentul României Camera Deputaților Grupul parlamentar USR

**Către: SECRETARIATUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR
Doamnei Silvia-Claudia MIHALCEA**

Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. l) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturat obiecția de neconstituționalitate a *Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice (Pl-x nr. 143/2023)*, solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, în ziua depunerii.

Cu stimă,

În numele semnatarilor,

Lider Grup USR

Liviu-Ionuț MOȘTEANU

București, 11 mai 2023

Către: **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI**

Domnului Marian ENACHE,

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, art. 136 alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, precum și ale art. 15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, deputații menționați în anexele atașate, formulăm prezenta

OBIECȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

cu privire la **Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice** (PI-x nr. 143/2023),

pe care o considerăm **neconformă cu o serie de articole din Constituția României**, solicitând respectuos instanței de contencios constituțional **constatarea neconstituționalității** acesteia pentru motivele expuse în continuare.

CUPRINS

- I. SITUAȚIA DE FAPT;**
- II. TEMEIUL CONSTITUȚIONAL;**
- III. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE;**
- IV. CONCLUZII.**

I. SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei obiecții a fost inițiată în anul 2023, sub denumirea **„Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice (Pl-x nr. 143/2023)”** de către Guvernul României.

Legea votată face parte din categoria **legilor ordinare**.

Conform expunerii de motive, proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, vizând separarea funcției de reglementare de cea de coordonare a proprietății statului sau a unităților administrativ-teritoriale în calitatea lor de acționari, elaborarea unei politici de proprietate prin care să se definească rațiunea deținerii de către stat sau de către unitățile administrativ-teritoriale a întreprinderilor publice de la nivel central și local, stabilirea rolului statului și al unității administrativ-teritoriale în guvernanta întreprinderilor publice, precum și rolul responsabilităților autorităților publice tutelare și ale altor părți interesate implicate în implementarea acesteia, elaborarea și revizuirea politicii de participare a statului în economie va fi în concordanță cu orientările OECD și delimitarea în mod clar a rolurilor și responsabilităților tuturor entităților implicate și înființarea Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice (AMEPIP), în conformitate cu atribuțiile și responsabilitățile academice ce revin directorului de extensie universitară.

Proiectul de lege votat, Pl-x nr. 143/2023 încalcă flagrant **art. 1 alin (5), art. 16, art. 61 și art. 75** din Constituția României.

II. TEMEIUL CONSTITUȚIONAL

Constituția României

Articolul 1 Statul român

(5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

Articolul 16 Egalitatea în drepturi

(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) *Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.*

(4) *În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.*

Articolul 61 Rolul și structura

(1) *Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.*

Articolul 75 Sesizarea camerelor

(1) *Se supun spre dezbatere și adoptare Camerei Deputaților, ca primă Cameră sesizată, proiectele de legi și propunerile legislative pentru ratificarea tratatelor sau a altor acorduri internaționale și a măsurilor legislative ce rezultă din aplicarea acestor tratate sau acorduri, precum și proiectele legilor organice prevăzute la articolul 31 alineatul (5), articolul 40 alineatul (3), articolul 55 alineatul (2), articolul 58 alineatul (3), articolul 73 alineatul (3) literele e), k), l), n), o), articolul 79 alineatul (2), articolul 102 alineatul (3), articolul 105 alineatul (2), articolul 117 alineatul (3), articolul 118 alineatele (2) și (3), articolul 120 alineatul (2), articolul 126 alineatele (4) și (5) și articolul 142 alineatul (5). Celelalte proiecte de legi sau propuneri legislative se supun dezbaterii și adoptării, ca primă Cameră sesizată, Senatului.*

(2) *Prima Cameră sesizată se pronunță în termen de 45 de zile. Pentru coduri și alte legi de complexitate deosebită termenul este de 60 de zile. În cazul depășirii acestor termene se consideră că proiectele de legi sau propunerile legislative au fost adoptate.*

(3) *După adoptare sau respingere de către prima Cameră sesizată, proiectul sau propunerea legislativă se trimite celeilalte Camere care va decide definitiv.*

(4) *În cazul în care prima Cameră sesizată adoptă o prevedere care, potrivit alineatului (1), intră în competența sa decizională, prevederea este definitiv adoptată dacă și cea de-a doua Cameră este de acord. În caz contrar, numai pentru prevederea respectivă, legea se întoarce la prima Cameră sesizată, care va decide definitiv în procedură de urgență.*

(5) *Dispozițiile alineatului (4) referitoare la întoarcerea legii se aplică în mod corespunzător și în cazul în care Camera decizională adoptă o prevedere pentru care competența decizională aparține primei Camere.*

III. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE

III.1. Prin conținutul normativ pe care îl cuprinde, Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice (PI-x nr. 143/2023) dedusă controlului de constituționalitate contravine principiului constituțional al bicameralismului Parlamentului României, conform art. 61 alin. (1), coroborat cu art. 75 din Constituția României, republicată.

Respectarea principiului bicameralismului Parlamentului României reprezintă o **condiție extrinsecă de constituționalitate a legilor**, care privește exclusiv modul de adoptare a acestor acte normative, spre deosebire de condițiile intrinseci, care se referă la conformitatea dispozițiilor conținute cu Legea fundamentală.

Principiul bicameralismului nu este enunțat în mod expres prin Constituție, însă rezultă **pe cale de interpretare a art. 61 alin. (1)**, care statuează că Parlamentul este alcătuit din Camera Deputaților și Senat, **coroborat cu art. 75**, care stabilește ordinea sesizării celor două camere pentru dezbateră și adoptarea proiectelor de legi și propunerilor legislative, în funcție de categoriile din care fac parte.

Existența și obligativitatea respectării acestui principiu au fost recunoscute și analizate în repetate rânduri în jurisprudența Curții Constituționale, care a pronunțat atât decizii de admitere (ex. Decizia nr. 472/2008, Decizia nr. 1029/2008, Decizia nr. 710/2009, Decizia nr. 62/2017), cât și decizii de respingere (ex. Decizia nr. 413/2010, Decizia nr. 1533/2011, Decizia nr. 1/2012) a sesizărilor de neconstituționalitate a priori formulate în baza acestuia.

Spre exemplu, în Decizia nr. 710/2009, instanța de contencios constituțional a reținut următoarele: „Potrivit art. 61 din Constituție, *Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării, iar structura sa este **bicamerală**, fiind alcătuit din Camera Deputaților și Senat. **Principiul bicameralismului**, astfel consacrat, se reflectă în procedura legislativă prin diviziunea de competențe prevăzută de art. 75 din Legea fundamentală, în cadrul căreia fiecare dintre cele două Camere este, în cazurile expres definite, primă Cameră sesizată sau Cameră decizională. Totodată, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ suprem al poporului român, **Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră.***

Art. 75 din Legea fundamentală a introdus, după revizuirea și republicarea acesteia în octombrie 2003, soluția obligativității sesizării, în anumite materii, ca primă

Camără, de reflecție, a Senatului, sau, după caz, a Camerei Deputaților și, pe cale de consecință, reglementarea rolului de Camără decizională, pentru anumite materii, a Senatului și, pentru alte materii, a Camerei Deputaților, tocmai pentru a nu a exclude o Camără sau alta din mecanismul legiferării.

Totodată, alin. (4) și (5) ale art. 75 din Constituție prevăd modul de rezolvare a posibilelor „conflicte de competență” între prima Camără sesizată și Camera decizională, dar nu există un text în Constituție care să permită Camerei decizionale să se îndepărteze de la „limitele sesizării” date de soluția adoptată de către prima Camără sesizată.

Așa cum s-a arătat deja, diferențele majore de conținut juridic dintre forma proiectului de lege adoptat de Senat, ca primă Camără sesizată, și a legii adoptate de Camera Deputaților, în calitate de Camără decizională, sunt de natură să încalce principiul bicameralismului, în sensul că forma finală a legii, în redactarea adoptată de Camera decizională, se îndepărtează în mod substanțial de forma adoptată de Camera de reflecție, ceea ce echivalează practic cu excluderea acesteia din urmă de la procesul de legiferare. Or, legea trebuie să fie rezultanta manifestării de voință concordante a ambelor Camere ale Parlamentului.

Este adevărat că în dezbaterile unei inițiative legislative, Camerele au un drept propriu de decizie asupra acesteia, dar principiul bicameralismului nu poate fi respectat decât atât timp cât ambele Camere ale Parlamentului au dezbătut și s-au exprimat cu privire la același conținut și la aceeași formă ale inițiativei legislative. Astfel, simpla adăugare în raport a observației conform căreia o parte din amendamente au fost adăugate „în urma observațiilor și propunerilor echipei OCDE” nu schimbă obligația constituțională privind activitatea de legiferare ca ambele camere să dezbată și să se exprime cu privire la soluțiile normative găsite, câtă vreme sunt îndeplinite cele 2 criterii esențiale, expres menționate în jurisprudența Curții pentru întoarcerea legii la prima cameră sesizată.

Tot pe cale jurisprudențială, Curtea Constituțională a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care, prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.

Raportat la prezenta cauză, fără a nega dreptul Camerei decizionale de a adopta proiecte de lege în forme ușor diferite de cele adoptate sau respinse în Camera de reflecție, aspect esențial al sistemului bicameralismului imperfect la care legiuitorul constituțional a recurs prin revizuirea Legii fundamentale din anul 2003, compararea celor două versiuni relevă nu doar faptul că, la Camera Deputaților, în calitate de cameră decizională, au fost adoptate 701 amendamente care nu au fost puse și în discuția Senatului și care au condus la o configurație diferită semnificativ între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, ci chiar că au fost discutate 2 proiecte de lege total diferite din perspectiva conținutului!

Astfel, la Camera Deputaților, prin cele 701 amendamente admise care au fost aduse s-a schimbat însăși esența actului normativ, eliminându-se Senatul din procesul legislativ. Soluția constituțională pentru această situație era expres precizată în Constituție, respectiv întoarcerea proiectului la Senat pentru discutarea amendamentelor aduse la Camera Deputaților, traseu constituțional care nu s-a întâmplat.

Astfel, compararea celor două versiuni relevă faptul că, la Camera Deputaților, în calitate de cameră decizională, amendamentele adoptate conțin nu doar deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate, ce duc la configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, ci legea adoptată de Camera Deputaților este o cu totul altă lege decât cea adoptată de către Senat.

III.2. Prin conținutul său normativ, Legea adoptată aduce atingere prevederilor art. 1 alin. (3) și (5), în componenta sa referitoare la principiul securității juridice, previzibilității și clarității normelor, astfel cum a fost dezvoltat într-o bogată jurisprudență constituțională.

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”. Această obligație, care revine atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv aceea de unică autoritate legiuitoare a țării, care constă în **elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român.**

Curtea Constituțională, a reținut, în jurisprudența sa constantă, că **respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate**

prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție. De asemenea, instanța constituțională a reținut că accesibilitatea și previzibilitatea legii sunt cerințe ale principiului securității raporturilor juridice, constituind garanții împotriva arbitrariului (Decizia nr. 139 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 336 din 3 mai 2019).

În acest sens, prin Decizia nr. 681/2021 și Decizia nr. 26/2012, Curtea Constituțională a reținut următoarele: *„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare.*

*Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”, și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, „în România, respectarea [...] legilor este obligatorie”. Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor **situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.**”*

Cu toate că principiul calității legii nu este enunțat în mod expres prin Constituție, acesta a fost recunoscut și consacrat prin jurisprudența Curții Constituționale, care a stabilit că **originea acestuia se regăsește în art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală**. La modul general, s-a considerat că legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate pentru a putea fi respectată de destinatarii săi, în sensul adaptării corespunzătoare a conduitei de către aceștia.

În același sens, prin Decizia nr. 473/2013, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că *„orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.”*

11

Astfel, așa cum este precizat în Avizul Consiliului Legislativ nr. 1447/22.12.2022, **„Subliniem că majoritatea prevederilor prezentului proiect de lege sunt redactate într-o manieră deficitară, fiind neclare și putând genera dificultăți în aplicare sau chiar imposibilitatea aplicării normelor”**.

În acest sens, textul normativ care face obiectul prezentei sesizări nu respectă cerințele de calitate a legii, sub aspectul clarității, previzibilității și preciziei normei, prevăzute de art. 36 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cerințe care se circumscriu principiului legalității prevăzut la art. 1 alin. (5) din Constituție.

Previzibilitatea unei norme presupune în mod obligatoriu ca destinatarul acesteia să aibă o reprezentare clară a aspectelor în funcție de care este obligat să își modeleze conduita. Or, prin lipsa de precizie și claritate, destinatarii normei juridice nu își pot forma o reprezentare clară. Acest aspect contravine flagrant principiilor fundamentale ale legalității și securității juridice, statuate prin art. 1 alin. (5) din Constituție și prin jurisprudența constantă a Curții Constituționale.

În același sens, Avizul Consiliului Legislativ nr. 1447/22.12.2022 indică faptul că, **„La textul preconizat pentru art. 2 pct. 7, cu privire la sintagma „art. 70 și urm. din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare”, precizăm că aceasta nu conferă textului precizie, fiind necesară reformularea normei și precizarea tuturor articolelor din cuprinsul actului normativ la care se face trimitere. Observația este valabilă pentru toate cazurile similare din proiect”**.

De asemenea, **„La norma propusă pentru art. 2 pct. 21, pentru precizia și claritatea acesteia, sugerăm să se menționeze elementele de structură din cadrul Codului civil și ale Legii nr. 31/1990 avute în vedere, trimiterea la întreaga reglementare a acestora fiind mult prea generală. Reiterăm această observație pentru toate situațiile, atunci când se face referire la întregul act normativ, în loc să fie specificate elementele de structură avute în vedere”**.

Așadar, ambiguitatea redacțională a legii supuse controlului de constituționalitate este evidentă, de necontestat, ceea ce determină serioase îndoieli cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce (a se vedea, mutatis mutandis, Decizia nr. 619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 6 din 4 ianuarie 2017, paragraful 45). Astfel, prin modul deficitar de redactare, legea contestată încalcă exigențele art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa referitoare la calitatea legii, cu consecința neconstituționalității legii în ansamblul său.

Legea criticată încalcă principiul securității juridice, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, care stabilește că: „în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”. Concret, principiul securității juridice are drept componentă previzibilitatea legii.

Un alt exemplu de lipsă de previzibilitate, conform Avizului Consiliului Legislativ nr. 1447/22.12.2022 este cel de, **„La art. 2 pct. 28, cu privire la sintagma „selectată de către AMEPIP sau de către autoritatea publică tutelară, după caz, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice” semnalăm că aceasta nu este suficient de clară, fiind necesară revederea și reformularea dispoziției”.**

De asemenea, **„la enunțul art. 3 alin. (1) lit. a) precizăm că expresia în legislația secundară este generală impunându-se revederea și reformularea acesteia, astfel încât să se specifice care sunt acele acte normative avute în vedere. Reținem această observație pentru toate situațiile similare din acest proiect”.**

Conform art. 4ind2 alin. (10), „Mandatul președintelui și al vicepreședinților AMEPIP încetează în următoarele situații: e) prin revocare, dispusă prin decizia prim-ministrului, la propunerea secretarului general al Guvernului, **pentru încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență**, luând în considerare și raportul de audit prevăzut la art. 4ind11, după caz”.

Cu privire la faptul că revocarea se dispune pentru încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, semnalăm că **norma nu este previzibilă și trebuie reformulată, astfel încât să fie indicate în mod expres situațiile avute în vedere.**

În același sens, la art. 4ind2 alin. (11), trimiterea nu stabilește infracțiuni, ci face o trimitere generică, lipsită de previzibilitate, la dispozițiile Legii nr. 31/1990.

Articolul 8 alin. 4ind2 teza a doua, este neconstituțional în condițiile în care sintagma „criteriile de referință din sectorul privat” este prea generală, lipsită de previzibilitate, aceste criterii fiind definite de fiecare companie privată în parte, ținând cont de bune practici, domeniu, funcție, mod de organizare a afacerii etc. ducând astfel la o imposibilitate de aplicare a textului legii.

Cu privire la același articol, art. 8 alin. (4) („Remunerația membrilor executivi ai consiliului de administrație este formată dintr-o indemnizație fixă lunară care nu poate depăși de 6 ori media pe ultimele 12 luni a câștigului salarial mediu brut lunar pentru activitatea desfășurată conform obiectului principal de activitate înregistrat de regia

autonomă, la nivel de clasă conform clasificărilor activităților din economia națională, comunicat de Institutul Național de Statistică anterior numirii, și dintr-o componentă variabilă.”), sintagma „și dintr-o componentă variabilă” este lipsită de previzibilitate.

Conform art. 29 alin. (8), „În situația nerespectării prevederilor legale cu privire la selecția candidatului, președintele comisiei sau, în caz de divergență între membrii comisiei, orice membru al comisiei de selecție și nominalizare notifică AMEPIP, dispozițiile de la art. 4ind4 alin. (5) lit. d) aplicându-se în mod corespunzător.”

Precizăm că expresia „președintele comisiei sau, în caz de divergență între membrii comisiei, orice membru al comisiei de selecție și nominalizare notifică AMEPIP” nu este clară, fiind lipsită de previzibilitate.

Conform jurisprudenței Curții Constituționale, principiul securității juridice se referă la faptul că cetățenii trebuie protejați contra unui pericol creat de legiuitor, prin norme juridice pe care le propune și adoptă, în sens contrar fiind afectată însăși securitatea juridică a persoanei. Astfel, legiuitorul are „*obligația constituțională de a asigura atât o stabilitate firească dreptului, cât și valorificarea în condiții optime a drepturilor și a libertăților fundamentale*” (a se vedea Decizia nr. 51 din 25 ianuarie 2012, Decizia nr. 90 din 3 februarie 2012, Decizia nr. 240 din 3 iunie 2020, Decizia nr. 504 din 12 iunie 2020, Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, Decizia nr. 836 din 1 octombrie 2018, Decizia nr. 187 din 17 martie 2021, Decizia nr. 478 din 7 mai 2021 și Decizia nr. 688 din 21 octombrie 2021).

Din acest punct de vedere, **se evidențiază paralelisme de reglementare** între art. 29ind1 alin. (4) și art. 59ind1 alin. (1ind1) și (2).

Conform art. 29ind.1, „(4) Încălcarea de către conducătorul autorității publice tutelare, de către președintele consiliului de administrație sau de supraveghere a reglementărilor privind selecția, nominalizarea și numirea administratorilor permanenți în termenul de 5 luni, respectiv de 7 luni constituie contravenție și se sancționează cu amendă, potrivit prevederilor art. 59ind1 alin.(1ind1), dacă fapta nu constituie infracțiune. În cazul în care au fost constatate de către AMEPIP astfel de contravenții, nu este permisă prelungirea numirii unui administrator provizoriu sau prelungirea mandatului celui existent pentru perioada de maximum 5 luni, prevăzută la alin. (3).”

Or, conform art. 59ind.1, „(1) Neîndeplinirea de către autoritatea publică tutelară a obligațiilor prevăzute la art. 3 alin. (I) lit.a) - j), art.5 alin.(9), art.29 alin.(7) și (9), art.57 alin.(3) constituie contravenție și se sancționează, în funcție de gravitatea faptei, după cum urmează:(...)”

„(2) Nerespectarea de către conducătorul autorității publice tutelare a prevederilor art. 29ind1 alin. (2) - (4) în ceea ce privește întreprinderile publice aflate în subordine/coordonare sau în portofoliu constituie contravenție și se sancționează după cum urmează(..)”

Astfel, aceeași faptă este stabilită de două ori drept contravenție, neconstituționalitatea acestor articole fiind astfel evidentă.

III.3. Legea a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 16 din Constituția României;

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, „*principiul egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații în care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite*” (a se vedea în acest sens Decizia CCR nr. 2/2017 și Decizia CCR nr. 117/2018), astfel că „*situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional*” (a se vedea Decizia nr. 573/201 și Decizia nr. 366/2014).

Or, în opinia noastră, soluția normativă de la art. 4 ind4 generează discriminări, **fără a exista vreo motivare obiectivă și rațională care să le justifice.**

Astfel, conform art. 4ind. 4 alin. (2) „*Salarizarea personalului AMEPIP se realizează la nivelul maxim al drepturilor salariale prevăzut pentru funcțiile publice din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, **majorat cu 50%**, prin derogare de la prevederile Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.*”

Prin urmare, pentru îndepărtarea stării de neconstituționalitate rezultată din aplicarea unui tratament juridic distinct între cele două categorii se impune ca legiuitorul să renunțe la soluția normativă care face obiectul prezentei sesizări, întrucât aceasta instituie un privilegiu, în sensul jurisprudenței Curții Constituționale, potrivit căreia „*privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/ categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat*” (a se vedea în acest sens Decizia CCR nr. 387/2017).

Astfel, PL-x nr. 143/2023 contravine principiului egalității în fața legii, consacrat la art. 16 alin. (1) din Constituție.

De asemenea, prevederea este una neclară, lipsită de previzibilitate, având în vedere că nu sunt indicate articolele din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice de la care se derogă (aspect menționat și în avizul Consiliului Legislativ).

IV. CONCLUZII.

În considerarea tuturor argumentelor expuse, vă solicităm respectuos **admiterea prezentei obiecții de neconstituționalitate a Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice (Pl-x nr. 143/2023).**

ANEXE

- **Raportul comun** asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice (menționăm că, forma adoptată de Camera Deputaților pentru promulgare nu a fost redactată și publicată pe pagina de internet a Camerei Deputaților la momentul depunerii prezentei sesizării);

- **Forma adoptată de Senat** (L831/2022).